

2021. С. 193–195.

5. Ребуха Л. З., Рудакевич О. М. Особливості міжкультурної комунікації у практиці соціальної роботи в умовах поліетнічного регіону. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»* : зб. наук. пр. 2020. Вип. 1(11). С. 207–210.

6. Руденко Л. Теоретичні основи формування комунікативної культури майбутніх фахівців. *Молодь і ринок*. 2012. № 3(86). С. 52–55.

Андрій Серeda,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
кафедри освітології і педагогіки,
Західноукраїнський національний університет

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Формування комунікативної культури у здобувачів освіти залучає знання та вміння, які здатні допомогти магістрам розуміти та цінувати культурні ознаки інших. Це охоплює усвідомлюваність різноманітності мов, звичаїв/традицій, що веде до адаптації власної поведінки, обраних комунікативних стратегій до належної міжкультурної взаємодії. Відповідно повага до різних культур призводить до належного розуміння про цінність і унікальність кожної національної культури. Одним основним елементом комунікативної культури є здатність людини до емпатійного сприйняття як вміння відчувати емоції та потреби іншого індивідуума, ставлення себе на його місце. Це допомагає збагатити власне сприйняття, знизити ризик упереджень і стереотипів. Відтак належний діалог допомагає уникати монологічно-агресивних форм комунікації, які нерідко викликають конфлікти [32].

Студенти, які навчаються ефективному спілкуванню, здатні з більшою відкритістю ставитися до людей, незалежно від їхніх культурних, релігійних чи соціальних відмінностей [23]. Сформована комунікативна культура допомагає знижувати рівень конфліктів і соціальної напруженості, створюючи умови для мирного співіснування. Вона сприяє створенню середовища, де люди відчують підтримку та розуміння [17].

В умовах міжкультурної взаємодії комунікативна культура допомагає інтегрувати представників різних соціальних груп у спільне середовище, що полегшує процес адаптації та зменшує ризик ізоляції [23]. Слухання та розуміння іншої особи є основою взаєморозуміння. Саме активне слухання передбачає сприймання слів, оцінку намірів, емоцій та висловленого опонентом культурного контексту. Комунікативна культура навчає студентів ввічливо слухати співбесідників, що допомагає ухилятися від непорозумінь й тим самим забезпечувати глибше розуміння самої розмови [38].

У процесі формування комунікативної культури важливим є обмін досвідом/ідеями. Отакий контакт підтримує обмін думками, дозволяє учасникам проектувати ситуації різних перспектив. Комунікативна культура заохочує до розвитку навичок з допомоги учасникам ефективно інформувати

про власні ідеї та результативно/відкрито реагувати на думки інших [43]. На допомогу приходять невербальні засоби комунікації, а саме невербальні сигнали: міміка з жестами та інтонацією. Вони слугують важливою складовою комунікативної культури, які допомагають істотніше вловити наміри та емоції співрозмовників, що забезпечує точність її розуміння та знижує ризик усіх непорозумінь [28].

Отож, сформована комунікативна культура слугує дієво-результативним фундаментом з розвитку толерантності та взаєморозуміння у міжкультурному середовищі. Вона забезпечує спосібність студентів ефективно спілкуватися, переборювати культурні бар'єри, вибудовувати гармонійні стосунки у полікультурному суспільстві. Для вдалого звершення зазначених цілей актуально у процесі навчання об'єднувати навички набутої комунікативної культури у процес міжкультурного спілкування, поглиблюючи тим самим у магістрів емпатію, вдосконалення поваги до різноманіття культур та готовності до відкритого діалогу.

Список використаних джерел

1. Білавич Г. В., Багрій М. А., Гречаник Н. Ю., Гнатишин С. І. Формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти. *Медична освіта*, 2023. №4. С. 77–81.
2. Крайняк Л. К., Дуда О. І., Рибачок С. М., Боднар О. Б., Белінська І. Ділова комунікативна культура студентів як основа професійної діяльності. *Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи*: збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (15 бер. 2024 р., м. Мукачєво). Мукачєво : Вид-во МДУ, 2024. С. 251–252.
3. Пищик О. Комунікативна культура в педагогічній діяльності: ключ до успіху. *Formation of Competencies of Gifted Individuals in the System of Extracurricular and Higher Education*. 2023. № 2. С. 274–285.
4. Ребуха Л. З., Мазурик Н. Ю. Педагогічні умови формування управлінської комунікативної толерантності у майбутніх фахівців закладів освіти. *Інновації в освіті: перспективи розвитку*: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 20 трав. 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 193–195.
5. Ребуха Л. З., Рудакевич О. М. Особливості міжкультурної комунікації у практиці соціальної роботи в умовах поліетнічного регіону. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»* : зб. наук. пр. 2020. Вип. 1(11). С. 207–210.
6. Руденко Л. Теоретичні основи формування комунікативної культури майбутніх фахівців. *Молодь і ринок*. 2012. № 3(86). С. 52–55.